Speciaal Kieskompas moet stemmen bij verstandelijk beperkten stimuleren

Amir wordt gewezen op het Kieskompas NOS

Mensen met een verstandelijke beperking en laaggeletterden maken minder gebruik van hun stemrecht dan andere kiezers. Om de drempel te verlagen komt er bij de Tweede Kamerverkiezingen een speciaal Kieskompas voor deze groep.

Vandaag vulde een aantal cliënten van zorgorganisatie Ipse de Bruggen het Kieskompas alvast in. Ook mochten ze proefstemmen in een oefenstemlokaal. Leer Zelf Online, een organisatie die zich inzet om kwetsbare mensen zelfredzamer te maken, de gemeente Den Haag en Ipse de Bruggen proberen zo zicht te krijgen op problemen waar mensen met een verstandelijke beperking tijdens het stemmen tegenaan lopen.

Ze krijgen dezelfde stellingen te zien als in het normale Kieskompas, maar kunnen er van de computer uitleg bij krijgen. Bijvoorbeeld over de term begrotingstekort: "Een land heeft begrotingsproblemen als de uitgaven van het land hoger zijn dan de verwachte inkomsten." Of over Defensie: "Defensie regelt alles wat te maken heeft met het leger."

Amir Elmahady uit Den Haag was vandaag een van de proefpersonen:

'Voor welke partij ga ik stemmen?'

De ervaringen van de cliënten in het stemlokaal worden gebundeld in een rapport. Dat wordt volgende week aangeboden aan alle gemeenten in Nederland.

Het College voor de Rechten van de Mens opent op 10 maart, net als bij voorgaande verkiezingen, het Meldpunt Onbeperkt Stemmen. Mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking kunnen hier problemen melden die zij ondervinden bij het stemmen.

Bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 kreeg het College 119 meldingen binnen. De meeste meldingen (46 procent) kwamen toen van mensen met een lichamelijke beperking. Ook mensen met een visuele beperking (26 procent) en een verstandelijke beperking (14 procent) deelden hun ervaringen.

Ongewenste beïnvloeding

Volgens de kieswet mogen kiezers met een verstandelijke beperking geen hulp krijgen in een stemhokje. Wel mogen ze erbuiten uitleg krijgen over het stembiljet. Mensen met een lichamelijke beperking die niet in staat zijn zelf te stemmen, mogen wel hulp krijgen. Bijvoorbeeld van een medewerker van het stembureau of van iemand anders naar keuze.

In 2018 zei de Kiesraad dat ook iemand met een verstandelijke beperking hulp moet kunnen krijgen bij het uitbrengen van zijn stem. Die hulp moet dan wel worden verleend door een lid van het stembureau, schreef de raad toen, en ook bij mensen met een lichamelijke beperking. Op die manier moet ongewenste beïnvloeding van de kiezer worden voorkomen.

Er wordt nu gewerkt aan een wetsvoorstel dat experimenteren met hulp aan andere kiezers mogelijk maakt, zoals kiezers met een verstandelijke beperking, zegt het ministerie van Binnenlandse Zaken. Maar bij de komende verkiezingen zal dat nog niet van toepassing zijn.

Zo'n 68.000 mensen in Nederland hebben een matige of ernstige verstandelijke beperking, schat het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Nog eens 1,1 miljoen mensen hebben een licht verstandelijke beperking. In totaal gaat het om ongeveer 6,5 procent van de bevolking.

Bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 lag het percentage stemmers onder mensen met een verstandelijke beperking op 46 procent (Nivel) terwijl het gemiddelde opkomstpercentage op 81,9 procent lag (kiesraad.nl).

Deel dit artikel: Twitter Facebook Email WhatsApp